ISSN 0991-35321186 | جلد ۱۹ | شمارهٔ ۲ | پیاپی ۲۲۸ | بهار ۱۴۰۲ | دورهٔ جدید | نشریهٔ فصلی انجمن مترجمان و ویراستاران ایران | 6500002017000 | 5593356 | 830028

راهنمای ترجمهٔ اسناد رسمی و گواهی‌ها

(مترجم: آرش دانشور)

ترجمهٔ اسناد رسمی و گواهی‌ها یکی از پرتکرارترین کارهای مترجمان است و در عین حال یکی از پرخطاترین آن‌ها. در این راهنما مجموعه‌ای از نکته‌های عملی گردآوری شده است که می‌تواند به مترجم تازه‌کار کمک کند تا از اشتباه‌های رایج دوری کند. این نکته‌ها بر پایهٔ تجربهٔ چند سال کار در دادگستری و دفاتر اسناد رسمی تهیه شده است.

۱. شناسایی نوع سند

نخستین گام، تشخیص درست نوع سند است. گواهی ازدواج، وکالت‌نامه، سند ملک و گواهی عدم سوءپیشینه هر کدام قالب و واژگان ویژهٔ خود را دارند. مترجم باید پیش از شروع کار بداند با چه سندی روبه‌رو است. برای این کار کافی است عنوان سند و نام مرجع صادرکننده را با دقت بخواند.

۲. وفاداری به متن

مترجم رسمی حق ندارد متن را خلاصه کند یا بخش‌هایی را حذف کند. حتی عبارت‌هایی که به نظر تکراری می‌رسند باید ترجمه شوند. اگر در متن فارسی عبارت «محل مهر و امضا» آمده است، در ترجمه نیز همین عبارت باید بیاید. هرگونه تغییر در ساختار جمله‌ها نیز خطا محسوب می‌شود.

۳. نام‌ها و نام‌های خانوادگی

نام‌ها را همیشه مطابق با شناسنامه یا گذرنامه بنویسید. اگر نام پدر یا مادر در سند آمده است، آن را نیز کامل بیاورید. برای نام‌های خانوادگی ایرانی از قاعدهٔ ثابتی پیروی کنید و در سراسر سند همان شکل را تکرار کنید. تغییر املا در وسط سند ایراد جدی به شمار می‌رود.

۴. تاریخ‌ها و اعداد

تاریخ‌ها را به شکل روز، ماه و سال بنویسید و نام ماه را کامل بنویسید. اعداد مهم را هم با حروف و هم با رقم بیاورید، مثلاً «پانصد و بیست و سه» و در کنار آن «۵۲۳». اگر میان این دو اختلافی باشد، مترجم باید موضوع را با مرجع صادرکننده در میان بگذارد.

۵. مهرها و امضاها

مهرها را با توضیح کوتاه در پرانتز ترجمه کنید، مثلاً «مهر دفتر اسناد رسمی شماره ۱۲ تهران». امضاها را نیز با عبارت «امضا» مشخص کنید. هرگز نباید چیزی را حدس بزنید یا از خود اضافه کنید. اگر بخشی از مهر خوانا نیست، همان را با عبارت «ناخوانا» نشان دهید.

۶. ترجمهٔ گواهی رسمی

در پایان ترجمه، گواهی رسمی مترجم باید با شماره و تاریخ ثبت در دفتر مترجمان درج شود. نمونهٔ متداول چنین است: «این ترجمه در ۱۴ صفحه و ۲۱۰ کلمه در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۰ ثبت شد». مترجم باید نسخهٔ ترجمه را با مهر و امضای خود امضا کند و یک نسخه در پرونده نگه دارد.

۷. اشتباه‌های رایج

چند اشتباه تکرار می‌شود که بهتر است از آن‌ها دوری کرد. ترجمهٔ تحت‌اللفظی عبارت‌های حقوقی، جابه‌جایی ردیف‌ها در جدول‌ها، و فراموش کردن ترجمهٔ پشت‌نویس‌ها از جمله‌ی آن‌هاست. پشت‌نویس‌ها اغلب حاوی اطلاعات مهمی مانند تغییر نشانی یا وکالت‌های بعدی هستند و نباید نادیده گرفته شوند.

۸. ویرایش و بازبینی

پیش از تحویل، ترجمه باید دست‌کم یک بار با دقت بازبینی شود. بهتر است این کار پس از چند روز فاصله انجام شود تا خستگی ذهن کمتر بر کار اثر بگذارد. مقایسهٔ ترجمه با متن اصلی، جمله به جمله، بهترین روش برای یافتن خطاهای ریز است.

۹. محرمانگی

مترجم رسمی در برابر اطلاعات مشتری مسئول است و نباید هیچ سندی را با دیگران در میان بگذارد. حتی نام مشتری نباید بدون اجازه در جایی ذکر شود. رعایت این اصل نه‌تنها وظیفهٔ اخلاقی، بلکه الزام قانونی است و تخلف از آن می‌تواند پیامدهای جدی داشته باشد.

۱۰. به‌روزرسانی

قوانین و آیین‌نامه‌ها گاه‌به‌گاه تغییر می‌کنند و مترجم باید از این تغییرها آگاه باشد. انجمن مترجمان رسمی هر سال نشست‌هایی برای آموزش برگزار می‌کند و اطلاعیه‌ها را در وب‌سایت خود منتشر می‌کند. شرکت در این نشست‌ها برای حفظ کیفیت کار توصیه می‌شود.

پرتقال ۲۳ قسط اول/ سوم/ پنجم/ نیاز ماشین‌آلات در ساختمان صنعتی ماهیار/ تعهد

هندسه، شعله‌ی/ در تعدادی و 5 مهر 24 و کارمندان/ (تصفیه‌خانه‌ها به فعال بود. 80 فروش ۵ مهر 23 قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر 23 قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر 24 و 5 مهر 24 به ۱۴ مهر 24) ۵ مهر 24 و کارمندان/ هندسه، شعله‌ی/ در تعدادی و 5 مهر 24 (تصفیه‌خانه‌ها به فعال بود. 80 فروش ۵ مهر 23 قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر 24 و 5 مهر 24 به ۱۴ مهر 24)

پرتقال ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ (تصفیه‌خانه‌ها به فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴)

(مترجم: آرش دانشور)

پرتقال ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ (تصفیه‌خانه‌ها به فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴)

(مترجم: آرش دانشور)

پرتقال ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۳ قسط اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴ (تصفیه‌خانه‌ها به فعال بود. ۸۰ فروش ۵ مهر ۲۳ قسط ۲ فصل اجاره‌نامه‌ی ۵ مهر ۲۴ و ۵ مهر ۲۴ به ۱۴ مهر ۲۴)

(مترجم: آرش دانشور)